

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2008 υπήρξε πράγματι ένα έτος-σταθμός στην εκδοτική ιστορία του ΙΝΕ, στον ουσιωδέστερο δηλαδή τομέα της επιτέλεσης της επιστημονικής του αποστολής. Κατά το έτος του οποίου την ανασκόπηση παρουσιάζει το ανά χείρας τεύχος του *Ενημερωτικού Δελτίου* ολοκληρώθηκαν μια σειρά από μνημειώδεις εκδόσεις χάρη στο πρόγραμμα "Αριστεία σε Ερευνητικά Ινστιτούτα Γ.Γ.Ε.Τ. (2ος κύκλος)", το οποίο εκτελέστηκε στο ΙΝΕ κατά τα έτη 2006-2008. Οι πόροι που διατέθηκαν στο ΙΝΕ από το πρόγραμμα Αριστεία, με ορθολογικό σχεδιασμό και δίκαιη εσωτερική κατανομή μεταξύ των προγραμμάτων του Ινστιτούτου, επέτρεψαν κατά πρώτο λόγο συντονισμένη δράση που κατέληξε στην ολοκλήρωση από μακρού εκκρεμούντων ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία στο τέλος του 2008 απέδωσαν τους επιβλητικούς καρπούς τους, όπως το τετράτομο *Αρχείο Αλή Πασά* και τα *Σωζόμενα κείμενα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως* της περιόδου 1454-1498. Παράλληλα οι πόροι της Αριστείας κατέστησαν δυνατή την απρόσκοπτη από οικονομικής απόψεως συνέχιση των περιοδικών σειρών του ΙΝΕ, με ευεργετικά αποτελέσματα για την έκδοση της ξενόγλωσσης επιθεώρησης ιστορικών σπουδών *The Historical Review / La Revue Historique*, της οποίας εκδόθηκαν τρία τεύχη (2006, 2007, 2008), αλλά και των *Τετραδίων Εργασίας*. Το πρόγραμμα της Αριστείας κατέστησε επίσης δυνατή την καθιέρωση μιας νέας σειράς στις εκδόσεις του Ινστιτούτου, της σειράς *Πηγές της Νεοελληνικής Γραμματείας*, η οποία εγκαινιάστηκε με την επιβλητική έκδοση της πρώτης ελληνικής μετάφρασης του έργου του Μιγκουέλ Θερβάντες *Δον Κιχώτης*.

Αναλυτικότερα οι εκδόσεις που πραγματοποιήθηκαν με την ενίσχυση του προγράμματος της Αριστείας κατά χρονολογική τάξη είναι οι εξής:

- ♦ Ευτυχία Λιάτα, *Η Κέρκυρα και η Ζάκυνθος στον κυκλώνα του αντισημιτισμού. Η "συκοφαντία για το αίμα" του 1891* (2006).
- ♦ Μάχη Παϊζη-Αποστολοπούλου - Δ. Γ. Αποστολόπουλος, *Μετά την Κατάκτηση. Στοιχαστικές προσαρμογές του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως σε ανέκδοτη εγκύκλιο του 1477* (2006).
- ♦ Κριτική έκδοση του *Αρχείου Αλή Πασά Συλλογής Ιωάννη Χώτζη Γενναδείου Βιβλιοθήκης Αθηνών* (4 τόμοι) (2008).
- ♦ Μιχαήλ Τσερβάντες, *Ο Επιτήδειος ευγενής δον Κισότης της Μάντσας* (2007).
- ♦ Σύρος και Ερμούπολη. Συμβολές στην ιστορία του νησιού, 15ος-20ός αιώνας (2008).
- ♦ Δ. Αποστολόπουλος - Μάχη Παϊζη-Αποστολοπούλου, *Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Τα σωζόμενα επίσημα κείμενα από την περίοδο 1454-1498* (2008).
- ♦ Ευγενία Δρακοπούλου, *Αναλυτικοί Πίνακες των Ελλήνων Ζωγράφων και των έργων τους (1450-1850)* (2008).
- ♦ Βασιλική Μπόμπου-Σταμάτη, *Η Βιβλιοθήκη του Λόρδου Guilford στην Κέρκυρα (1824-1830)* (2008).

Επιπλέον το 2008 είδε την ολοκλήρωση ενός άλλου μνημειώδους εγχειρήματος το οποίο από μακρού εξεπονήτο στο ΙΝΕ, της τετράτομης *Εγκυκλοπαίδειας του Ελληνικού Τύπου*, ενώ επίσης με εντυπωσιακούς ρυθμούς παρήχθη μέσα στο έτος η *Ιστορία της Χαρτογραφίας του Ελληνικού Χώρου*. Τα έργα αυτά, έργα απογραφής και κριτικής αποτίμησης και συγχρόνως καλά εργαλεία έρευνας απαραίτητα σε κάθε νεοελληνιστή, ανταποκρίνονται ακριβώς στις στρατηγικές στοχεύσεις του Ινστιτούτου, οι οποίες κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθούν χάρη σε συμμαχίες που συνήψε το ΙΝΕ με φορείς κοινωνικής ευποιΐας που αποτελούν σήμερα πλέον τους αποφασιστικούς συντελεστές προαγωγής της έρευνας της χώρας, στις εν λόγω περιπτώσεις το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Ίδρυμα Σαμούρκα αντίστοιχα.

Κατά τα άλλα, το 2008 διανύθηκε στο ΕΙΕ ως έτος επετειακών εκδηλώσεων για την πεντηκονταετηρίδα της ιδρύσεως του πρώτου ερευνητικού κέντρου της χώρας. Το ΙΝΕ συνέβαλε κατά τις δυνάμεις του με σειρά εκδηλώσεων, μεταξύ των οποίων με τη σύγκληση του δεύτερου ελληνο-βαλκανικού συμποσίου με αντικείμενο τις ελληνοβουλγαρικές σχέσεις και με τη διοργάνωση διεθνούς ημερίδας για τη σημερινή θέση της έρευνας της νεοελληνικής παιδείας και κοινωνίας στο ευρύ πεδίο των ιστορικών σπουδών.

Στο τέλος του έτους 2008 αισθανόμαστε την ικανοποίηση ότι με δεδομένες τις συνθήκες και τις δυνάμεις που διαθέτουμε και αξιοποιώντας τις ευκαιρίες και τους πόρους που μας προσφέρονται στο ΙΝΕ κατορθώνουμε με συναίσθηση ευθύνης να προάγουμε με αποτελεσματικό και παραγωγικό τρόπο τη βασική έρευνα της ιστορικής πορείας του νέου ελληνισμού.

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Διευθυντής ΙΝΕ/ΕΙΕ

